

MANDIOCA



STICHTING MANDIOCA

JAARVERSLAG
2011 / 2012

Schipluiden, 31 jan 2013

stichting.mandioca@gmail.com
stichtingmandioca.org



STICHTING MANDIOCA

JAARVERSLAG – 2011 / 2012



CONTACT / ALGEMENE INFORMATIE

Stichting Mandioca
Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)
Breeweg 8 | 2636 EB | Schipluiden
Contactpersoon: Kees van Vliet
TEL: 0031 (0)15 s808260 of 0031 (0)6 41448920
Email: stichting.mandioca@gmail.com
Website: stichtingmandioca.org
Reg. nr. Kamer van Koophandel: 27306638

BANKGEGEVENS

Banknummer: 1383.62.963
T.n.v. Stichting Mandioca, Delft
Omschrijving: Project Yahuaracaca

Voorkant jaarverslag

Indrukken van de projecten waar Stichting Mandioca bij betrokken is. De foto's zijn gemaakt in de periode 2008 tot en met 2011.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	3
1. Stichting mandioca	4
2. Voorgaande projecten	5
2.1. Project Mandioca (2008-2009).....	5
2.2. Voortgang Project Mandioca.....	5
2.3. Bijenproject (2010)	5
3. Activiteiten 2011	6
3.1. Samenvatting evaluatierapport project mandioca	6
3.2. Nazorg Project Mandioca en ondervindingen.....	8
3.3. Financiële ondersteuning Stichting TWIGA.....	9
4. Activiteiten 2012	10
5. Financiële verantwoording 2011 - 2012.....	11
5.1. Staat van Baten en Lasten.....	11
5.2. Balans.....	12
6. Geplande activiteiten – 2013	12
6.1. Project Yahuaraca	12
6.2. Partnerorganisatie - PAINÜ	13
6.3. Begroting en Fondsenwerving.....	13
6.4. Begroting Project Yahuaraca	14
7. Toekomstplannen.....	14

VOORWOORD

Betrokkenheid, samenwerking en wederzijds vertrouwen met de doelgroep en de partnerorganisatie staat centraal bij de lokale kleinschalige initiatieven die Stichting Mandioca ondersteunt. Drie belangrijke uitgangspunten van de Stichting die toegepast in de praktijk, tot goede resultaten heeft geleid zoals is gebleken uit de evaluatie van Project Mandioca uitgevoerd in 2011 in samenwerking met de Braziliaanse partnerorganisatie PUMA. Een tastbaar projectresultaat waar de betrokken Xavante gemeenschappen veelvuldig gebruik van maken én bovendien trots op zijn. En dus gerust iets waar de Stichting en al haar betrokken donateurs óók trots op kunnen zijn.

Bij deze geeft Stichting Mandioca u graag inzicht in de financiële jaaroverzichten van 2011 en 2012 en de uitgevoerde activiteiten in het kader van de doelstelling van de Stichting. Echter om te beginnen wordt er eerst wat meer informatie gegeven over de Stichting en over de voorgaande projecten.

Tijdens het lezen van het verslag zult u opmerken dat de Stichting in 2011 voornamelijk actief is geweest met betrekking tot de voortgang en nazorg van Project Mandioca en verder een financiële bijdrage heeft geleverd aan Stichting Twiga in Tanzania. En dat zowel in 2011 als in 2012 de Stichting Mandioca weinig actief is geweest met het werven van fondsen en het actief coördineren van een project. Dit komt voornamelijk door tweemaal een langdurig buitenlands verblijf mijnerzijds (op eigen kosten) in verband met het afronden van de studie Tropische Bosbouw (Tropical Forestry) en andere werkzaamheden in Suriname in 2012. Inmiddels is de studie succesvol afgerond en is er door de jaren heen een hoop kennis en ervaring opgedaan op het gebied van werken met gemeenschappen en projecten. Kennis en ervaring die graag wordt ingezet voor het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen en kinderen door middel van het ondersteunen en begeleiden van gerichte en kleinschalige initiatieven met behulp van Stichting Mandioca en waarbij altijd wordt samengewerkt met een partnerorganisatie in het projectland.

Zodoende is er in 2011 en 2012 reeds een goede basis gelegd qua betrokkenheid, samenwerking en wederzijds vertrouwen voor Project Yahuaraca. Een project waar de Stichting zich sinds het begin van het nieuwe jaar enthousiast voor inzet. Meer informatie hierover vindt u onder Geplande Activiteiten – 2013.

Heeft u nog vragen of opmerkingen met betrekking tot dit jaarverslag, de Stichting of het nieuwe initiatief Project Yahuaraca. Neemt u dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

Kees van Vliet
Penningmeester – projectcoördinator
Stichting Mandioca

1. STICHTING MANDIOCA

Stichting Mandioca is op maandag 15 oktober 2007 opgericht met als doel kleinschalige ontwikkelingsprojecten en initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het verbeteren van de levensomstandigheden en de woon- en leefgebieden van mensen in rurale gebieden. De projecten kunnen betrekking hebben op voedselvoorziening, gezondheid, onderwijs en cultuur- en natuurbehoud.

Algemeen Nut Beoogende Instelling (ANBI)

Sinds 1 januari 2008 staat Stichting Mandioca geregistreerd bij de belastingdienst als een Algemeen Nut Beoogende Instelling. Voor meer informatie over de ANBI status, zie de website van de belastingdienst – bijzondere regelingen.

Strategie

Voor het behalen van zo goed mogelijke projectresultaten op zowel korte als lange termijn heeft Stichting Mandioca een aantal uitgangspunten opgesteld die dit moeten bevorderen:

- De aanzet tot een project moet komen vanuit de hulp of ondersteuning behoevende partij (bijv. een of meerdere gemeenschappen).
- Het nastreven van een zo groot mogelijke betrokkenheid vanuit de doelgroep en onderlinge samenwerking tussen de bewoners en tussen de betrokken gemeenschappen.
- Het altijd samenwerken met een partnerorganisatie in het projectland die direct met de hoofddoelgroep te maken heeft en over nodige kennis en ervaring beschikt en betrokkenheid heeft met betrekking tot het hoofdthema van het project.
- Het nastreven om naast de hoofddoelgroep andere belangrijke belanghebbende partijen te betrekken bij het project; vanaf de voorbereiding van een project tot en met het afronden ervan. Hierbij moet gedacht worden aan (non)governamentele organisatie's, bedrijven en particulieren.

Bestuur

Voorzitter: J. Leeuwenberg

Secretaris: F. Schrama

Penningmeester: K.A. van Vliet

Contactgegevens

Stichting Mandioca (ANBI)

Breeweg 8 | 2636 EB | Schipluiden

Tel: 015 3808260 | Tel mobiel: 06 41448920

Reg. nr. KvK: 27 30 66 38

Email: stichting.mandioca@gmail.com

Website: stichtingmandioca.org

Bankgegevens

Banknummer: 1383.62.963

T.n.v. Stichting Mandioca, Delft

2. VOORGAANDE PROJECTEN

2.1. Project Mandioca (2008-2009)

Locatie: Brazilië – Mato Grosso – Reserva Pimentel Barbosa

Partnerorganisatie: PUMA

Project Mandioca was het eerste project van Stichting Mandioca en was uitgevoerd in de periode van maart 2008 tot en met april 2009. Het was gericht op de Xavante indianen in de staat Mato Grosso en had als doel het (basis)voedselaanbod onder de Xavante structureel te verbeteren middels het faciliteren van een 'casa de farinha' in drie dorpen om daarmee het verwerkingsproces van de mandioca (of cassave – *Manihot esculenta*) te verbeteren en de aanplant van het gewas te stimuleren.

De begroting was beraamd op 29.500,- euro, echter de fondsenwerving leverde uiteindelijk 42.500,- euro waarop is besloten nog een dorp bij het project te betrekken met als resultaat dat er in totaal in vier Xavante dorpen een zogenaamd 'Casa de Farinha' is gerealiseerd.

De Braziliaanse partnerorganisatie PUMA (Proteção e Utilização do Meio ambiente) begeleidde het project en trad op als intermediair tussen de uitvoerder Kees van Vliet en de leiders en inwoners van de Xavante dorpen. Naast vele andere organisaties, bedrijven en particulieren werd het project ondersteund door het Braziliaanse instituut FUNAI¹ en financieel ondersteund door HIVOS² en NCDO³ waar ook de nodige verantwoording voor is afgelegd.

2.2. Voortgang Project Mandioca

Voor meer informatie over de voortgang van het project: zie hoofdstuk Activiteiten 2011 - Voortgang Project Mandioca.

Accountsverklaring Project Mandioca – Positief beoordeeld

Met betrekking tot Project Mandioca heeft de organisatie Acccon Avm Adviseurs en Accountants te Arnhem op 28 oktober 2009 geconcludeerd dat volgens hun beoordeling het financieelverslag van het project een getrouw beeld gaf van de inkomsten en uitgaven van het project.

HIVOS en NCDO Eindrapport – Positief beoordeeld

Na het inleveren van het eindrapport met daaraan toegevoegd de accountantsverklaring heeft het NCDO op 15 december 2009 te kennen geven de inhoudelijke en financiële verslaglegging positief te hebben beoordeeld. Hetzelfde geldt voor het eindrapport voor HIVOS.

2.3. Bijenproject (2010)

Eind 2009 kwam de Braziliaanse partnerorganisatie PUMA met het verzoek een pilot project financieel te ondersteunen gericht op het houden van bijen en honingproductie. Het doel van het project was om in het Xavante dorp Etenhiritipá bijenteelt te introduceren van zowel de inheemse angelloze bijen (meliponicultuur) als de stekende Afrikaans / Europese bijen (apicultuur) waarbij vier gemotiveerde Xavante jongeren zouden worden opgeleid tot imker om zo voor dorpsgebruik structureel honing te kunnen produceren.

¹ Fundação Nacional do Índio – Braziliaans overheidsinstituut voor de inheemsen van Brazilië

² Humanistisch Instituut Voor Ontwikkelingssamenwerking

³ Nationale Commissie voor internationale samenwerking en Duurzame Ontwikkeling

De totale projectkosten waren beraamd op 8.600,- euro. Na overleg is overeengekomen dat de financiering ervan voor 75% verzorgd zou worden door de Duitse stichting Stiftung Marimbondoda Floresta en 25% door Stichting Mandioca, wat neer komt op 2.150,- euro. Dit bedrag is overgemaakt eind december 2009 op de rekening van PUMA. Hierop volgend heeft Stichting Mandioca enkele organisatie's met succes benaderd, is er een poster gemaakt en is er toelichting op het project gegeven tijdens een kerkelijke collecte in Wateringen. Meer informatie over dit project kunt u vinden op de website.

3. ACTIVITEITEN 2011

In 2011 hebben er drie belangrijke gebeurtenissen plaatsgevonden in het kader van de doelstelling van de Stichting. Hier een overzicht:

1. Evaluatie Project Mandioca, Brazilië
2. Onderhouds- en herstelwerkzaamheden, Brazilië
3. Ondersteuning Stichting Twiga

In de eerste maanden van 2011 is besloten de voortgang van Project Mandioca in alle vier de Xavante dorpen waar een casa de farinha of mandioca-huisje is gerealiseerd te laten evalueren door Ing. Frans Leeuwenberg van de partnerorganisatie PUMA en hierop volgend de nodige nazorg werkzaamheden uit te laten voeren waaronder het onderhoud en herstellen maar ook het onderhoud van de relaties met de bewoners en dorpsleiders. Bij de voorbereidingen van het project in 2007 en 2008 is bij het begroten reeds rekening gehouden met de nazorg van het project voor de komende jaren.

De evaluatie vond plaats in juni/juli 2011 en nam 9 dagen in beslag (inclusief een totale reisafstand van 2.500km – de afstanden in Brazilië kunnen enorm zijn). Bij de evaluatie is met name gelet op het nakomen van de lange termijn doelstellingen van het project, de fysieke staat van de huisjes en het gebruik ervan.

Omdat Kees van Vliet, buiten Stichting Mandioca om, in de periode februari tot en met half juli 2011 werkzaam was in het Amazone gebied van Colombia aan de grens met Brazilië en daarmee relatief dichtbij het projectgebied van de Xavante was, is na onderling overleg besloten dat hij in samenwerking met de dorpelingen van de vier dorpen de nazorg uit zou voeren in de maand augustus van 2011.

Deze periode is zeer nuttig gebleken omdat er naast de werkzaamheden aan de cassave-huisjes, de gesprekken in de warã (dorpsraad)⁴, ook veel tijd is doorgebracht met de dorpelingen in hun dagelijkse activiteiten. Dit is een goede manier om op informele wijze te observeren hoe mensen werken en wat ze van bepaalde dingen vinden en ervaren.

3.1. Samenvatting evaluatierapport project mandioca

Van Ing. Frans Leeuwenberg (12 juli 2011)

In drie van de vier dorpen, te noemen: 1) Papa Mel, 2) Caçula en 3) Pimentel Barbosa, is het Casa de Farinha goed benut vanaf het moment dat het gerealiseerd en ingebruik genomen was tot op het moment van de evaluatie (juni/juli 2011). De huisjes worden voor 2 á 3 periodes per jaar veelvuldig gebruikt, dat wil zeggen intensiever dan buiten deze perioden, en vallen samen met de periode waarin de cassave normaliter wordt geoogst: bij aanvang van het regenseizoen tot halverwege het regenseizoen (december – februari) en aan het einde van het regenseizoen (april – mei).

⁴ Warã is de traditionele dorpsraad die tweemaal daags plaatsvindt; bij zonsopgang en ondergang.

Daarnaast intensificeert het gebruik als er traditionele ceremonies plaatsvinden, die afhankelijk van hun ceremoniale traditionele cyclus, dagen, weken tot zelfs maanden kunnen duren. Tijdens de drukste weken kunnen er families in de wacht staan. Op zulke momenten gaan de families die nog een oude bakplaat hebben de farinha bereiden zoals voor het project gebeurde; zonder oven en zonder bescherming van de benen⁵.

Volgens de een-op-een gesprekken met de vrouwen en bij de warã blijken alle vrouwen goed te spreken over het Casa de Farinha, met name met betrekking tot de feiten dat: a) ze niet meer de benen branden, b) zij aanzienlijk minder brandhout nodig hebben voor in de oven, c) dat de bereiding van farinha sneller en efficiënter gaat met de pers en de oven. d) Verder blijkt de oven qua hoogte over het algemeen goed te zijn voor de Xavante vrouwen.

Sociale cohesie. Zowel de vrouwen als de mannen zien dat de families die gebruik maken van de Casa de Farinhas de vrouwen van een bepaalde familie meer contact en binding hebben gekregen met die van andere families.

Multifunctioneel. In alle dorpen vervullen de huisjes meerdere functies: a) voor het produceren van farinha, b) ontmoetingsplaats voor vrouwen en kinderen, c) voor vergaderingen overdag als voor de warã bij regen in de regentijd, d) als schooltje bij de culturele lessen. En in het geval van het dorp Bom Jesus da Lapa als kerkje en als permanente school. Zie hierna.

Bom Jesus da Lapa

In het dorpje Bom Jesus da Lapa is het Casa de Farinha hoofdzakelijk in gebruik geweest voor het verwerken van cassave tot september 2010. Juist op het moment dat de cassave al flink was gegroeid heeft een ongecontroleerde brand het dorp geteisterd en de helft van de huizen doen afbranden alsook het kerkje en het schooltje. Geluk bij een ongeluk heeft een grote mango boom het mandioca-huisje gespaard van het vuur. Dit heeft er toe geleid dat dit huisje anno 2011 veelal werd gebruikt als kerkje en schooltje. Daarnaast, door interne politieke spanningen en een afscheiding van een belangrijke familie, is er na de brand nog maar weinig gewerkt en aangeplant op de akkers.

Conclusies

Na 3 á 4 jaar goed tot intensief te zijn gebruikt verkeren in alle vier de dorpjes de huisjes in goede fysieke staat met alleen kleine beschadigingen aan o.a. de lage muurtjes waarop men kan zitten en aan de cassave-pers in twee dorpen.

In drie van de vier dorpen worden de Casa de Farinhas goed tot intensief gebruikt voor de functie waarvoor het in eerste instantie voor bestemd is (het bereiden van farinha), de aanwezige faciliteiten in het huisje (pers, oven, zeven en ander klein gereedschap) heeft het verwerkingsproces van de cassave eenvoudiger en efficiënter gemaakt, de huisjes hebben een stimulerend positief effect op de sociale cohesie van de vrouwen, de cassave productie op de akkers is over het algemeen toegenomen, naast de hoofdfunctie blijken de huisjes tevens goed gebruikt te worden voor andere doeleinden zoals ook was voorzien en de bedoeling was.

Tenslotte, ondanks dat de huisjes in feite nog altijd nieuw zijn binnen de Xavante cultuur, worden ze goed geaccepteerd. De enkele families die nauwelijks tot geen gebruik maken van de huisjes zullen op termijn overgaan op het gebruik ervan.

⁵ Veel andere inheemsen bevolkingen in Zuid Amerika die, anders dan de Xavante, al lang bekend waren met het cultiveren en verwerken van de cassave plant, maken gebruik van (kleine) zelfgemaakte ovens die hun beschermen tegen de hitte op hun benen en rook. De Xavante raakten pas bekend met cassave vanaf het moment dat zij definitief contact kregen met de blanken in 1946.

3.2. Nazorg Project Mandioca en ondervindingen

In de maand augustus 2011 heeft Kees van Vliet de vier Xavante dorpen aangedaan voor om samen met de dorpingen onderhouds- en herstelwerkzaamheden uit te voeren. Als eerst zijn de dorpen aangedaan die liggen in het Xavante reservaat Pimentel Barbosa; het gelijknamige dorp Pimentel Barbosa, Caçula en Papa Mel. Als laatste is het dorp Bom Jesus da Lapa bezocht liggend in het 250km verderop liggende Xavante reservaat Parabubure.

Bij de drie dorpen in het reservaat Pimentel Barbosa zijn in de periode 2008-2009 soortgelijke cassave-huisjes gebouwd. De huisjes zijn opgebouwd uit een houten geraamte, een deels golplaten deels palmbladerdak, een kleine bakstenen opslagruimte en lage muurtjes ter afscheiding van het huisje. En verder uitgerust met een rasper, een cassave-pers en een lage stenen oven met daarop een bakplaat waarop de farinha bereid wordt.

Hoofdactiviteiten:

- In de dorpen zijn de muurtjes hersteld van beschadigingen en wit gekalkt⁶.
- In één dorp (Pimentel Barbosa) is het dak schoongemaakt, kleine beschadigingen hersteld, een nieuwe verlaag aangebracht en zijn omringende mango bomen flink gesnoeid om schade te voorkomen.
- Van twee dorpen (Pimentel Barbosa, Caçula) is de cassave-pers hersteld en verstevigd bij een constructiebedrijf in de stad.
- Voor alle drie de dorpen zijn een aantal basisgereedschappen aangeschaft, waaronder een kruiwagen, een paar zeven en smeermiddel voor de pers.

Ondervindingen en punten van verbetering

- Tijdens de uitvoering van het project in 2008 en 2009 hadden de drie gemeenschappen in het Pimentel reservaat besloten de verantwoording voor het beheer van de huisjes te geven aan het hoofd van de familie die het meest betrokken was geweest bij de realisatie ervan. Dit blijkt een goed besluit te zijn geweest; men trof er dezelfde beheerders en die bleken de huisjes en gereedschappen naar omstandigheden goed te hebben onderhouden, duidend op een goed verantwoordelijkheidsgevoel.
- Het uitgangspunt om zoveel als mogelijk de bewoners van de dorpen te betrekken bij de bouw van de huisjes met als doel de betrokkenheid, het draagvlak en hun eigenwaarde te vergroten heeft goed uitgepakt. Dat bijvoorbeeld muurtjes wat scheef gemetseld of erg grof gestukked zijn is in dit geval minder belangrijk. Het gaat erom dat wat staat, goed en sterk is én bovenal door henzelf is gebouwd.
- Het ontwerp en constructie van de huisjes blijkt goed, sterk en degelijk te zijn uitgevoerd met goed kwalitatief materiaal. Oneigenlijkgebruik leidt niet direct tot beschadigingen.
- In alle vier de dorpen worden de huisjes voor meerdere doeleinden gebruikt (Zie Samenvatting Evaluatie door Frans Leeuwenberg).
- Politieke spanningen in een dorp kunnen tot gevolg hebben dat de huisjes minder gebruikt worden in het algemeen of door alleen bepaalde families.
- Bij het ontwerp van met name de oven had beter moeten worden gelet op de vervangbaarheid van de bakplaat en vorm van de oven. Als de huidige bakplaten moeten worden vervangen (wat in de komende jaren overigens nog niet het geval zal zijn) moeten deze speciaal gemaakt worden. Bij toekomstige activiteiten moet meer gelet worden op gangbare vormen en maten van bakplaten die bij een groothandel in een grote stad te koop zijn, die bij eventuele vervanging makkelijk en goedkoper vervangen kunnen

⁶ Bij de realisatie van de cassave-huisjes waren de muren niet wit gekalkt. Echter bij de nazorg is hier wel voorgekozen omdat men zo op een zeer goedkope manier een mooi resultaat bereikt en het huisje weer als nieuw doet lijken en daarmee opnieuw of extra Xavante

- worden. Op deze manier kan FUNAI of het dorp zelf makkelijker besluiten een bakplaat te kopen voor hun cassave-huisje, voor het algemene gebruik.
- Volgend op het vorige punt, door observaties en ervaringen bij o.a. de Tikuna indianen in de Colombiaanse en Braziliaanse Amazone kan in de toekomst wellicht gewerkt worden aan een soort oven te introduceren bij de Xavante die eenvoudig met behulp van hout en klei zelf gemaakt en onderhouden kan worden en daardoor veel goedkoper zal zijn.
 - Hetzelfde geldt voor een cassave rasper. Deze kan gemaakt worden m.b.v. een fiets, houten balken voor het maken van een frame en een rasper. Met twee personen kan er zo makkelijk en snel cassave wortelen worden geraspt, zonder het gevaar handen te verliezen en zonder hoge aanschaf en brandstofkosten die gemotoriseerde raspers met zich meebrengen.
 - Door de positieve ervaringen en uitwisselingen tussen de dorpen hebben andere dorpen kenbaar gemaakt, zowel het reservaat Pimentel Barbosa als Parabubure, oprecht de behoefte te hebben aan een Casa de Farinha. Ook heeft FUNAI te kennen gegeven dat de huisjes een positieve invloed hebben gehad op met name de drie dorpjes in het reservaat Pimentel Barbosa.

3.3. Financiële ondersteuning Stichting TWIGA

Naar aanleiding van de vrijwillige inzet van Jeroen Leeuwenberg bij Stichting Twiga in Tanzania. Stichting Twiga staat net als Stichting Mandioca geregistreerd als Algemeen Nut Beogende Instelling. Heeft hij begin 2011 bij Stichting Mandioca het verzoek ingediend om Twiga financieel te ondersteunen met het voornemen haar kinderen naar een privébasisschool te sturen, opdat zij beter onderwijs kunnen genieten dan op een overheidsschool. De reden voor dit initiatief is de constatering dat de kwaliteit van de basisscholen van de overheid zeer slecht is. Dit kwam aan het licht op het moment dat onze basisschool kinderen dit jaar voor het eerst doorstroomde naar een privé middelbare school. Voor veel scholen kwamen ze niet in aanmerking omdat ze de toelatingstest niet gehaald hadden. De oorzaak hiervan ligt o.a. bij de gebrekkige kwaliteit van de middelbare scholen van de overheid.

Na het verzoek van Jeroen Leeuwenberg dit initiatief van Stichting Twiga financieel te ondersteunen met 2.600,- euro is Stichting Mandioca hiermee akkoord gegaan onder de voorwaarde dat dit zelfde bedrag binnen hetzelfde kalenderjaar weer door Jeroen zou worden aangevuld op de rekening van Stichting Mandioca omdat het namelijk een deel van het gereserveerde bedrag voor de nazorg van Project Mandioca betreft in de toekomst.

4. ACTIVITEITEN 2012

Door omstandigheden, zoals uitgelegd in het voorwoord, is Stichting Mandioca in het jaar 2012 betrekkelijk weinig actief geweest in het uitvoeren of ondersteunen van activiteiten bijdragend aan de doelstelling van de Stichting. Echter door de positieve werkervaringen van Kees van Vliet in 2011 (op eigen kosten) in het uiterste zuiden van de Colombiaanse Amazone met een aantal Tikuna⁷ gemeenschappen aan de grens met Brazilië en Peru, is hij in 2012 weer (op eigen kosten) naar de zelfde plaats terugegekeerd.

Samen met enkele Tikuna gemeenschappen heeft hij hier gewerkt aan diversen projecten op het gebied van traditionele kennis en een duurzame visserij en bosbeheer. Een deel van de materiële kosten zijn financieel gesteund door Stichting Mandioca (393,- euro). De kosten die Kees van Vliet heeft gemaakt voor het organiseren van groepsbijeenkomsten, workshops en dergelijke (985,- euro) zijn buiten Stichting Mandioca om vergoed door Tropenbos International – Colombia⁸.

Goede basis voor Project Yahuaracaca

De goede werkervaringen in 2011 en 2012 met de Tikuna indianen in combinatie met hun motivatie voor het verbeteren van hun levensomstandigheden met betrekking tot de lokale visserij en het beheer van de overstromingsbossen én het behoud van traditionele kennis is een goede basis ontstaan voor Project Yahuaracaca – waarbij reeds een wederzijds vertrouwen is bewerkstelligd tussen de belanghebbende partijen. Meer informatie over Project Yahuaracaca, zie hoofdstuk 6. Geplande activiteiten 2013.



Indrukken van het gebied waar Project Yahuaracaca zich afspeelt. Een gebied in de Colombiaanse Amazone aan de grens met Peru en Brazilië. De foto's zijn gemaakt in 2011 en 2012 tijdens project activiteiten op gebied van het opzetten van duurzame visserij met de gemeenschappen.

⁷ Een iheemse bevolkingsgroep die wonen in het Amazone bekken bij het grensgebied van Colombia, Peru en Brazilië. Zo zijn er dus Colombiaanse als Braziliaanse en Peruaanse Tikuna's.

⁸ Tropenbos International – Colombia, is onderdeel van Tropenbos International, een organisatie gevestigd in Nederland.

5. FINANCIËLE VERANTWOORDING 2011 - 2012

5.1. Staat van Baten en Lasten

Zoals blijkt uit de staat van baten en lasten is er in de jaren 2011 en 2012 geen positief resultaat wat wil zeggen dat er meer is uitgegeven dan dat er binnen is gekomen door o.a. het werven van fondsen. De verklaring hiervoor is dat er in beide jaren geen actieve fondsenwerving heeft plaatsgevonden voor een specifiek project, alhoewel in de loop van 2012 enige donaties zijn gedaan ten behoeve van Project Yahuaraca en de voorbereiding ervan.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	2011	2012
A. BATEN		
1. Collecten	0,00	135,60
2. Mailingacties	0,00	0,00
3. Nalatenschappen	0,00	0,00
4. Giften en schenkingen, donaties en contributies	0,00	350,00
5. Subsidies van overheden	0,00	0,00
6. Rentebaten	110,83	78,95
7. Retour gelden (Zie punt 10 en 16 en voetnoot) ⁹	1.204,54	0,00
A. TOTAAL	1.315,37	564,55
LASTEN		
B. BESTEED AAN DE DOELSTELLINGEN		
8. Structurele hulp		
8a. Evaluatie Project Mandioca door F. Leeuwenberg in 4 dorpen	1.530,35	0,00
8b. Nazorg Project Mandioca in 4 dorpen	2.180,20	0,00
8c. Ondersteuning Stichting Twiga	2.600,00	0,00
8d. Nazorg Project Mandioca (vergoeding uitvoerder aug-2011) ¹⁰	0,00	450,00
8e. Materiaalkosten voorbereiding Project Yahuaraca	0,00	392,87
9. Voorlichting, educatie, bewustwording	0,00	0,00
10. Pleitbezorging (zie retourgelden)	660,84	0,00
B. Subtotaal	7.515,09	842,87
C. WERVINGSKOSTEN BATEN		
11. Kosten eigen fondsenwerving	0,00	0,00
12. Kosten gezamenlijke acties	0,00	0,00
13. Kosten advies van derden	0,00	0,00
14. Kosten verkrijgen subsidies overheden	0,00	0,00
C. Subtotaal	0,00	0,00
D. KOSTEN VAN BEHEER EN ADMINISTRATIE		
15. Kosten van beheer en administratie	145,82	179,10
D. Subtotaal	145,82	179,10
E. OVERIGE		
16. Voorgeschoten bedrag uit nood (zie retourgelden)	543,70	
E. Subtotaal	543,70	
F. TOTAAL Som der lasten (B + C + D + E)	7.660,91	1.021,97
RESULTAAT Baten - Lasten (A - E)	-6.345,54	-457,42

⁹ Toelichting punt 7. Baten uit Retourgelden. Na een verzoek vanuit het Xavante dorp Pimentel Barbosa aan de Braziliaanse partnerorganisatie PUMA voor het ondersteunen van een pleitbezorging (Zie punt 10) voor de rechten van de Xavante als inheemse bevolking. Hierop is besloten om vanuit Stichting Mandioca dit te ondersteunen middels een eenmalige financiële bijdrage van 660,84 euro (1.500,- RS). De pleitbezorging is niet doorgestaan waarop het bedrag is teruggestort op de rekening van Stichting Mandioca. Het resterende retourgeld van 543,70 euro betreft een terugbetaling van Kees van Vliet aan Stichting Mandioca. Hetzelfde bedrag had de Stichting eerder min of meer uit nood aan hem voorgeschoten (Zie punt 16) door het falen van twee van zijn privé bankpassen bij de enig beschikbare bank in de wijde omgeving. Dit past niet in het beleid van de Stichting maar in dit geval was het de enig mogelijke optie.

¹⁰ Toelichting punt 8d. Dit bedrag betreft het nog niet eerder overgemaakte honorarium voor de uitvoerder voor het uitvoeren van de onderhoudsactiviteiten m.b.t. tot Project Mandioca in augustus 2011. Zie hoofdstuk 3 Activiteiten 2011. Dit bedrag komt overheen met de maandelijkse vergoedingen aan de uitvoerder die zijn uitbetaald bij de realisatie van Project Mandioca in 2008 en 2009.

5.2. Balans

BALANS 2010 / 2011 / 2012	2010	2011	2012
ACTIVA	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012
Immateriële vaste activa	0,00	0,00	0,00
Materiële vaste activa	0,00	0,00	0,00
Financiële vaste activa	0,00	0,00	0,00
Vorraden	0,00	0,00	0,00
Vorderingen en overlopende activa	0,00	18,18	0,00
Effecten	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00
Liquide middelen	0,00	0,00	0,00
- Rabo Bedrijfstelerekening	8.717,27	2.882,72	2.361,67
- Rabo Vereningspakket	556,68	27,51	91,14
TOTAAL ACTIVA	9.273,95	2.928,41	2.452,81
PASSIVA			
Reserves			
Reserve Project Mandioca voor nazorg	8.600,00	1.739,60	1.224,74
Reserve Project Yahuaraca 2013	0,00	673,95	981,39
Reserve Beheer en administratiekosten	0,00	0,00	200,00
Overige reserve	673,95	0,00	0,00
Langlopende schulden	0,00	0,00	0,00
Kortlopende schulden	0,00	514,86	46,68
TOTAAL PASSIVA	9.273,95	2.928,41	2.452,81

6. GEPLANDE ACTIVITEITEN – 2013

In 2013 zal Stichting Mandioca zich voornamelijk richten op Project Yahuaraca. De taken die Stichting Mandioca hiervoor op zich neemt zijn: het werven van de nodige fondsen, de administratie en coördinatie van het project.

In maart 2013 zal er een bestuursvergadering plaatsvinden met de volgende agenda punten: bestuurswijziging, nabespreking activiteiten van Stichting Mandioca, Project Yahuaraca en Stichting Mandioca op de lange termijn.

6.1. Project Yahuaraca

In 2011 en 2012 is Kees van Vliet direct betrokken geweest bij de uitvoering van diversen projecten op het gebied van duurzame visserij en bosbeheer, community-based ecotoerisme en traditionele kennis van de natuur met verschillende Tikuna gemeenschappen rondom het merengebied Yahuaraca maar ook stroomopwaarts de Amazone rivier tot aan Puerto Nariño. Een gebied in het uiterste zuiden van de Colombiaanse Amazone aan de grens met Peru en Brazilië.

Project Yahuaraca is een initiatief waarbij het gebruik van traditionele lokale kennis van de natuur van onder andere de Tikuna indianen centraal staat met als doel bij te dragen aan het behoud van deze kennis en deze effectief te gebruiken voor het behouden en duurzaam beheren van hun woon- en leefgebieden in het zuiden van de Combiaanse Amazone aan de grens met Brazilië en Peru. Gebieden waar mensen, bomen, vissen en andere dieren afhankelijk van elkaar zijn en goed een duurzaam beheer gewenst is om het voortbestaan van onder andere de lokale visserij, de beschikbaarheid van voedsel, hout en medicijnen en de biodiversiteit in het algemeen zeker te kunnen stellen; voor de mensen van nu en hun kinderen. Betrokkenheid en samenwerking met de gemeenschappen en andere belanghebbende partijen en instituten vormen de pijlers van dit project. Het project wordt uitgevoerd in de periode april 2013 tot en met april 2014.

6.2. Partnerorganisatie - PAINÜ

Bij Project Yahuaraca is er bewust gekozen samen te werken met een partnerorganisatie afkomstig uit een van de gemeenschappen die direct bij het project betrokken is. Het gaat om de community-based ecotoerisme organisatie PAINÜ, een samenwerkingsverband van drie Tikuna gemeenschappen gesitueerd rondom het merengebied Yahuaraca die toeristische en culturele activiteiten aanbieden aan backpackers en andere toeristen. PAINÜ is een van de concrete resultaten van een project uitgevoerd in 2010 en 2011 met steun door USAID. Ondanks de nog weinige ervaring die zij hebben en de opstartproblemen waarmee zij kampen, praten we over een groep mensen die erg enthousiast zijn en erg gemotiveerd zijn om van PAINÜ een goed georganiseerde organisatie te maken. Juist daarom wil Stichting Mandioca middels Project Yahuaraca met hun samenwerken om ze zo de gelegenheid te geven veel ervaring op te doen qua communicatie, fondsenwerving, organisatie en administratie.

Bovendien kunnen zij als partner van dit project als een van de eerste community-based ecotoerisme organisatie's het voortouw nemen om in samenwerking met het lokale onderwijs bij te dragen om op grote schaal een duurzamer beheer van hun woon- en leefgebied.

6.3. Begroting en Fondsenwerving

De kosten voor de eerste fase van het project waarin het veldwerk wordt uitgevoerd zijn beraamd op 18.590,- Euro. De bedragen in de begroting zijn gebaseerd op eerdere werkervaringen in het projectgebied in 2011 en 2012 en op de Colombiaanse wetgeving. Voor de eerste fase, het veldwerk, worden de fondsen in Nederland gezocht.

Voor het realiseren van de tweede fase, het uitwerken en ontwikkelen van het educatieve materiaal, worden er Colombiaanse overheids- en bedrijfsfondsen en andere organisatie's aangeschreven zoals Conservation International Colombia en Inter-American Development Bank (IDB) die gericht zijn op: educatie, het behoud van traditionele inheemse kennis en of duurzaamheid.

Voor de uitvoering van het project is besloten, naast de projectcoördinator, uitsluitend te werken met mensen (voornamelijk jongeren) uit de betrokken gemeenschappen. Zo wordt er een praktisch uitvoerder gecontracteerd op fulltime basis en een assistent uitvoerder en tekenaar op parttime basis. Andere mensen uit de gemeenschappen die optreden als bijvoorbeeld gids of bootsman worden per dag(deel) uitbetaald.

Meer informatie over dit project vindt u op de website:
stichtingmandioca.org

6.4. Begroting Project Yahuaracaca

OMSCHRIJVING	Eenheid	Euro Prijs / st	Aantal	Euro Bedrag
A. Materiaalkosten				
Kano (voor 3 personen)	Stuks	140,00	1	140,00
Reddingsvest	Stuks	30,00	3	90,00
Houten roeispaan	Stuks	10,00	2	20,00
Fiets	Stuks	90,00	2	180,00
Mini laptop	Stuks	300,00	1	300,00
Fotocamera (2e hands)	Stuks	250,00	1	250,00
Teken en schrijfmateriaal	Diversen	100,00	1	100,00
Water- en luchtdicht vat 50l	Stuks	35,00	2	70,00
Waterdichte zak 10-20l	Stuks	20,00	2	40,00
Organisatie groepsbijeenkomsten	Stuks	50,00	8	400,00
			Subtotaal	1.590,00
B. Algemene kosten				
Administratiekosten	Diversen	200,00	1	200,00
Accountsverklaring	Diversen	800,00	1	800,00
Fondsenwerving en voorlichting	Diversen	150,00	1	150,00
Mobiele telefoon	Stuks	30,00	1	30,00
Telefoon abonnement	Maand	20,00	12	240,00
Internet (usb-dongel)	Maand	15,00	12	180,00
			Subtotaal	1.600,00
C. Transport en verblijfkosten				
Ticket ret. Bogotá - Leticia	Stuks	180,00	2	360,00
Ticket ret. Amsterdam-Bogotá	Stuks	900,00	1	900,00
2x10-daagse expeditie (boot, benzine, eten, etc.)	Stuks	460,00	2	920,00
Verblijfplaats / werkruimte Leticia	Maand	150,00	8	1.200,00
			Subtotaal	3.380,00
D. Arbeidskosten				
Projectcoördinator (full time)	Maand	700,00	8	5.600,00
Painü - Lokale uitvoerder (full time)	Maand	320,00	7	2.240,00
Painü - Lokale assistent uitvoerder (part time)	Maand	180,00	7	1.260,00
Painü - Lokale tekenaar - artiest (part time)	Maand	180,00	4	720,00
Lokale bootsman (2x10 dagen)	Dag	18,00	20	360,00
Lokale gids (oudere, visser etc.)	Dag	18,00	30	540,00
			Subtotaal	10.720,00
E. Onvoorziene kosten				
7,5% van de begroting			Subtotaal	1.300,00
			TOTAAL (A+B+C+D+E)	18.590,00

7. TOEKOMSTPLANNEN

Voortgang Project Yahuaracaca

Tijdens de uitvoering van de eerste fase van Project Yahuaracaca worden er tegelijkertijd overheids- en bedrijfsfondsen aangeschreven in Colombia ter uitvoering van de tweede fase van het project. Zie het kopje hierboven 'Fondsenwerving onder hoofdstuk 6'. Voorgenomen activiteiten 2013. In het jaar 2014 zal er dus gevolg worden gegeven aan het project en worden afgerond.

Gevolg aan Project Mandioca

Vanwege de goede resultaten van Project Mandioca zal er in 2013 overleg worden gepleegd met de Braziliaanse stichting PUMA voor een mogelijk vervolg op Project Mandioca bij de Xavante indianen in Mato Grosso in 2014, Brazilië. Een vervolg waarbij rekening wordt gehouden met de verbeter punten voortgekomen uit de evaluatie uitgevoerd in 2011.